

<https://printo.it/pediatric-rheumatology/Fl/intro>

Lääkehoito

Versio 2016

6. Syklofosfamidi

6.1 Kuvaus

Syklofosfamidi on immuunivastetta heikentävä lääke, joka lievittää tulehdusta ja hillitsee immuunijärjestelmän toimintaa. Se vaikuttaa solujen DNA-synteesiin ehkäisten solujen jakautumista ja vaikuttaa siksi erityisen voimakkaasti nopeasti lisääntyviin soluihin, kuten verisoluihin sekä karvoitusta tuottaviin soluihin ja suolen sisäpinnan soluihin. Syklofosfamidi vaikuttaa pääasiassa veren valkosoluihin (lymfosyytteihin). Elimistön immuunivasteen muutokset selittyvät valkosolujen toiminnan ja määrän muutoksilla. Syklofosfamidia käytetään myös eräiden syöpätyyppien hoidossa. Reumasairauksien hoidossa syklofosfamidia käytetään jaksoittaisena hoitona, jolloin se aiheuttaa vähemmän haittavaikutuksia kuin syöpäpotilaiden hoidossa.

6.2 Annos ja antotapa

Syklofosfamidi annostellaan suun kautta (1-2 mg/kg/vrk) tai suonensisäisesti (yleensä pulssihoitona kerran kuukaudessa 0,5-1,0 g/m² ensimmäiset kuusi kuukautta ja sen jälkeen kaksi pulssihoitoa kolmen kuukauden välein tai vaihtoehtoisesti pulssihoitona 500 mg/m² kahden viikon välein yhteensä kuusi kertaa).

6.3 Haittavaikutukset

Syklofosfamidi heikentää ihmisen immuunivastetta merkittävästi ja sillä on useita haittavaikutuksia, joiden kehittymistä seurataan säännöllisin laboratoriotarkastuksin. Pahoinvointi ja oksentelu ovat tavallisimmat

haittavaikutukset. Potilailla voi esiintyä myös ohimenevää hiustenlähtöä.

Valkosolujen (leukosyyttien) tai verihiutaleiden (trombosyyttien) määrä saattaa vähetä merkittävästi, jolloin annosta täytyy tarkistaa tai lääkkeen käyttö lopettaa joksikin aikaa kokonaan.

Potilaalla voi olla virtsarakko-oireita (verta virtsassa). Ne ovat yleisempiä silloin, kun lääke otetaan päivittäin suun kautta, verrattuna lääkkeen antamiseen suonensisäisesti kerran kuukaudessa. Ongelman välttämiseksi potilaan tulee juoda runsaasti vettä. Suonensisäisesti annettu syklofosfamidi huuhdellaan elimistöstä antamalla potilaalle runsaasti nestettä. Lääkkeen pitkäaikainen käyttö heikentää hedelmällisyyttä ja lisää syövän riskiä. Riskin suuruus riippuu vuosien aikana kertyvästä kokonaismäärästä.

Syklofosfamidi heikentää immuunivastetta, minkä vuoksi potilaalla on suurempi riski sairastua infektioitauteihin. Riski on erityisen suuri, jos syklofosfamidia käytetään muiden immuunivastetta heikentävien lääkkeiden, kuten kortikosteroidien, kanssa.

6.4 Pääasialliset käyttöaiheet lasten reumasairauksien hoidossa

Lapsuusiän systeeminen lupus erythematosus (SLE).

Eräät systeemiset vaskuliitit.